

Circulaire Leidingen (voor opgepompt grondwater)

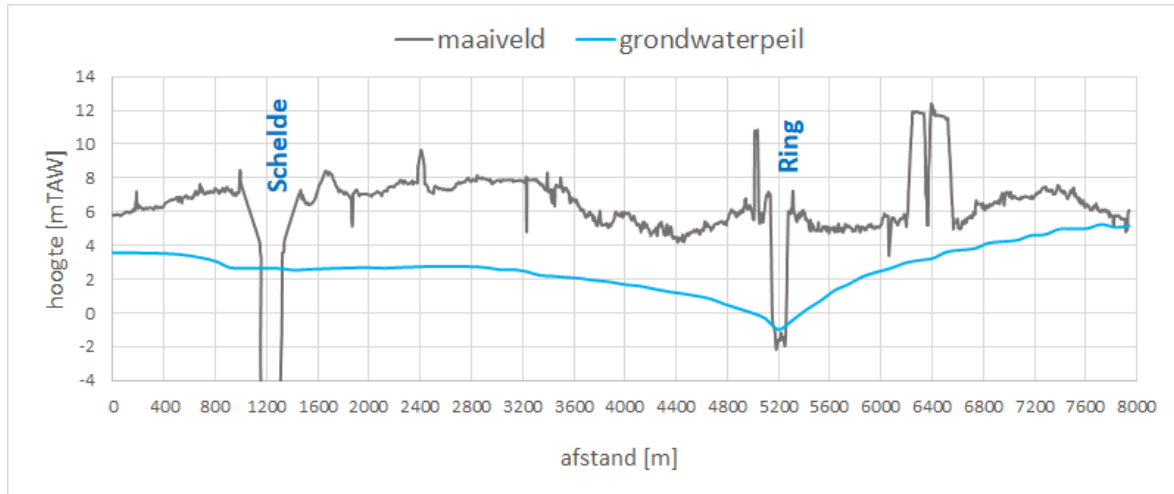
17 oktober 2023

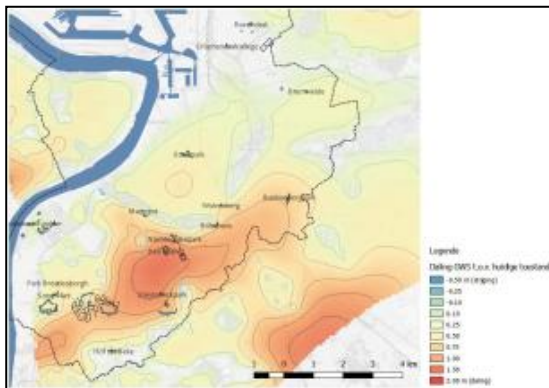
grondwaterindebouw.be

Waarom? Lage grondwaterstanden.

Risico op zoutintrusie

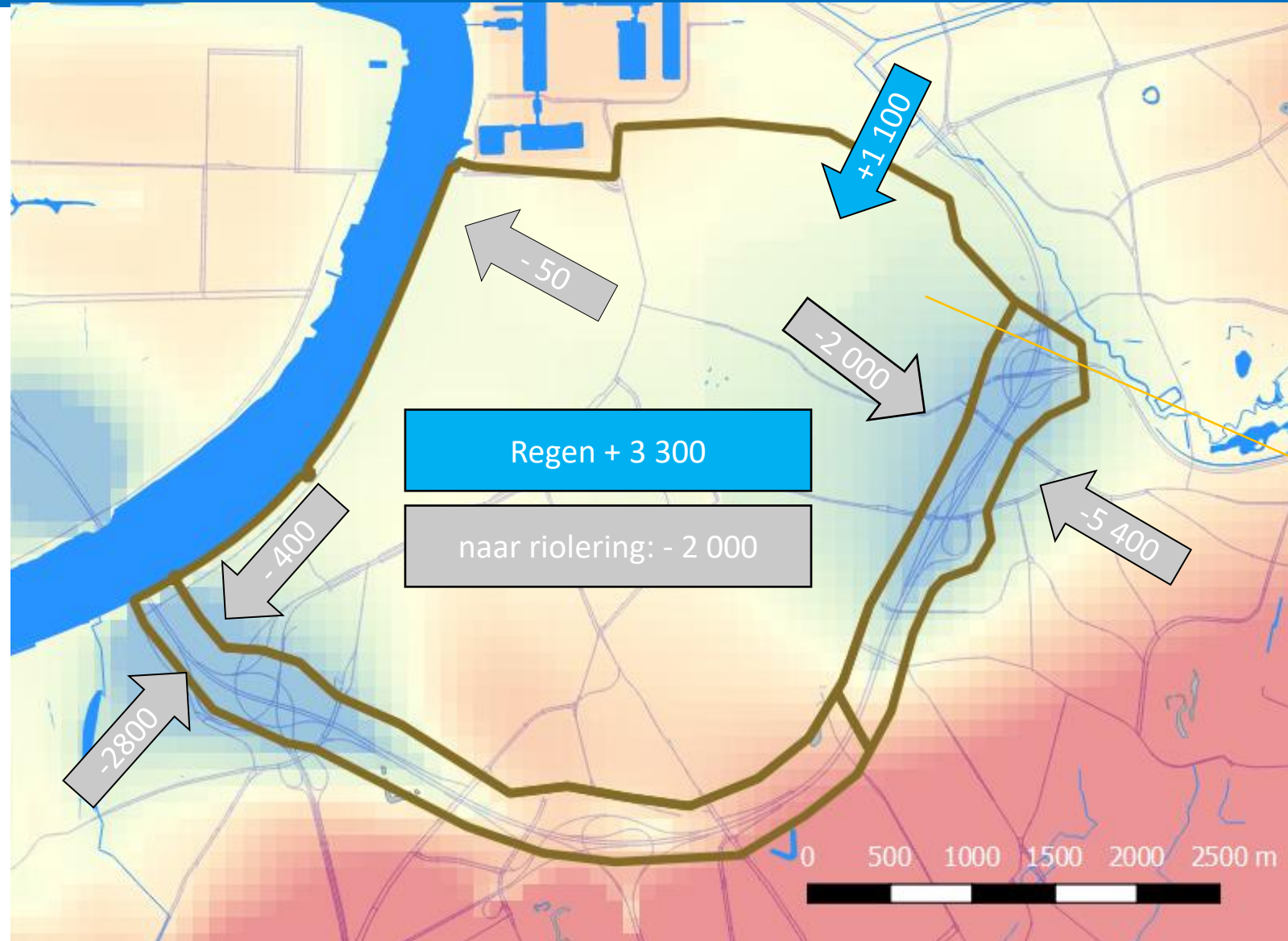
Lage vijverpeilen

Gezondheid stadsgroen en natuurgebieden

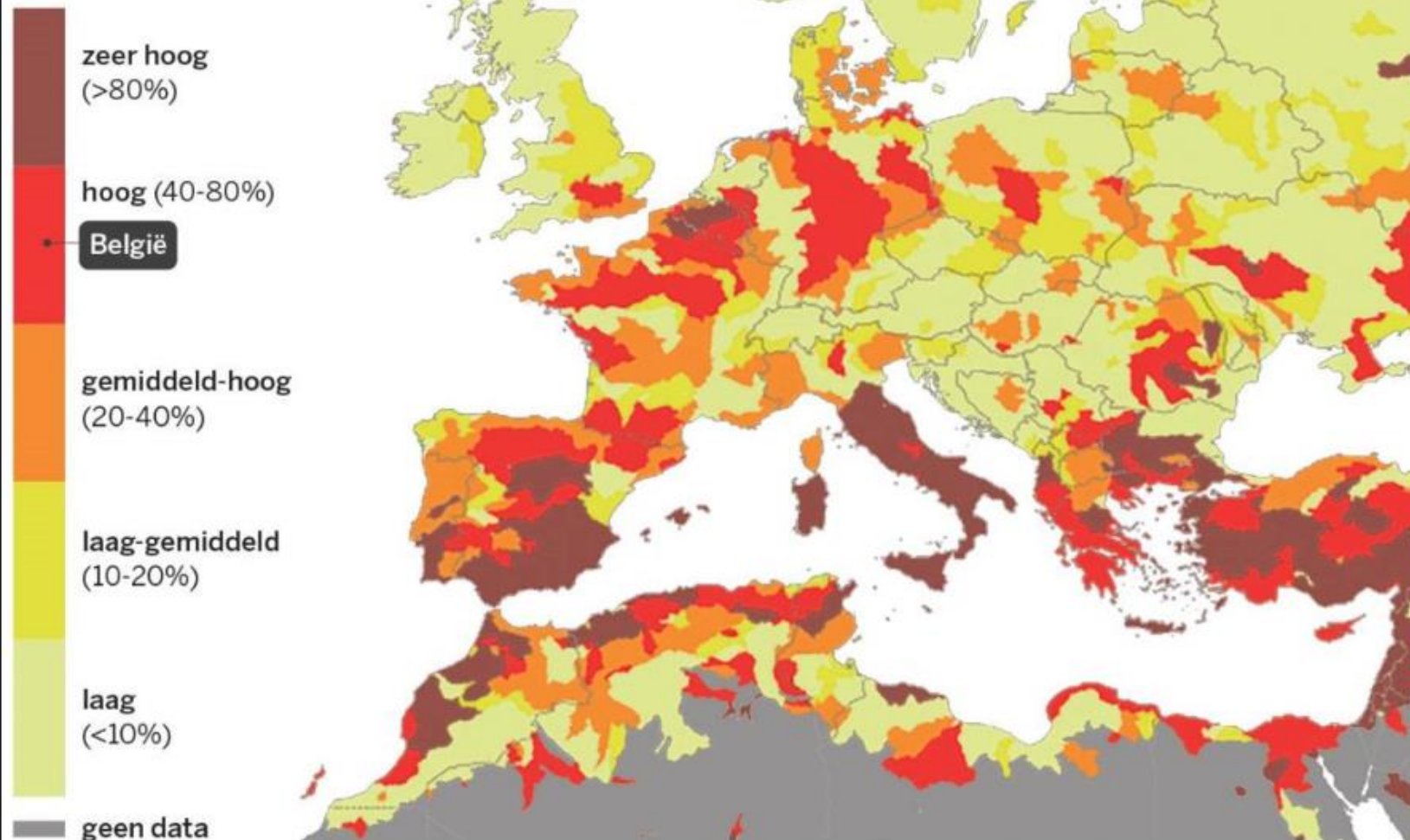
Huidige grondwaterstroom in m³/dag

Door polderconstructie Oosterweel zal ook grondwaterdebiet in het noorden verdwijnen.

Waarom? Risico op waterschaarste.

Risico op waterschaarste

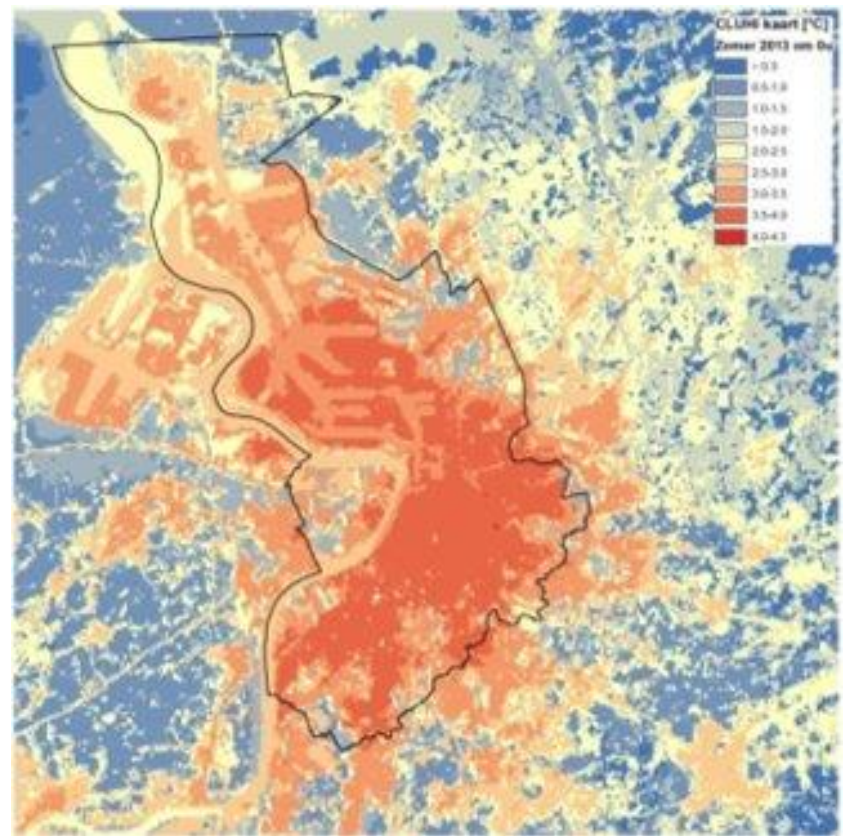
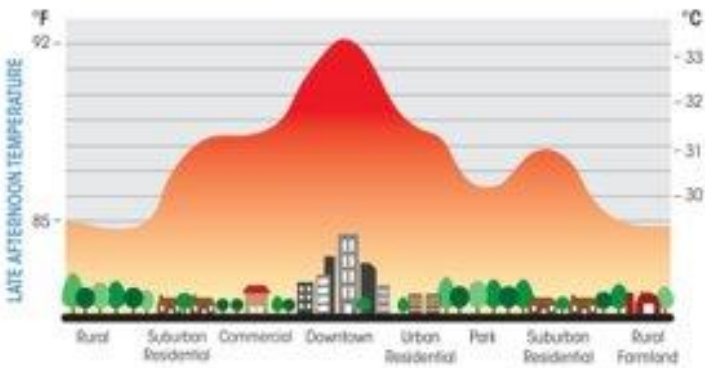

Waarom? Het stedelijk hitte eiland effect.

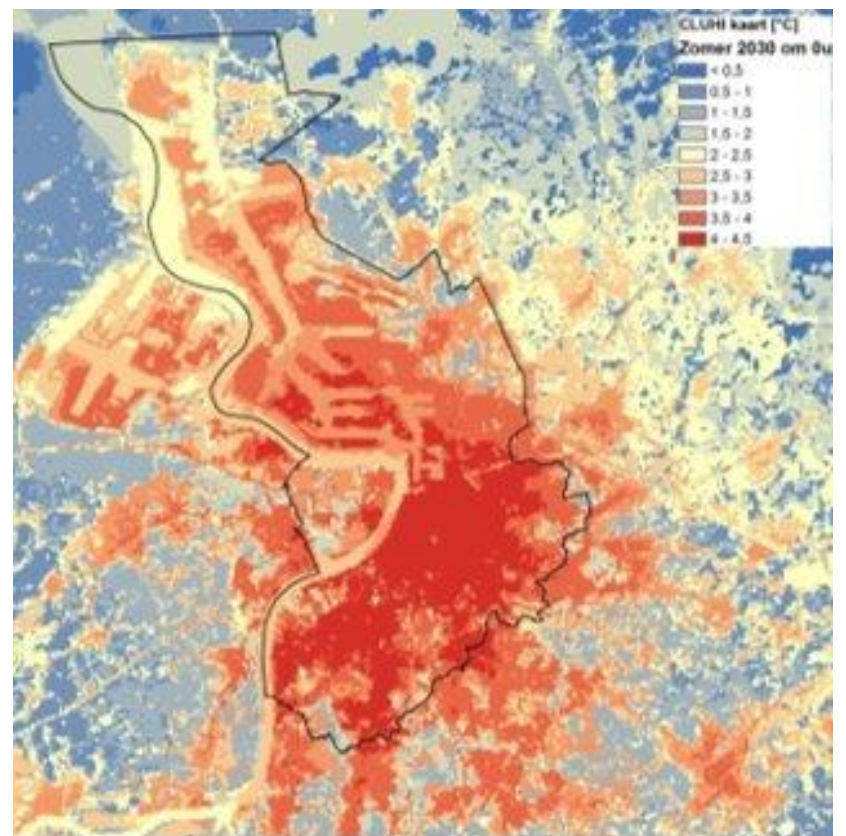
- 's nachts 4 à 9°C warmer in de stad
- +40% in 2030

- ➔ Elke m² groen telt
- ➔ om groen ook echt groen te houden, is ook meer water nodig

Vershil in luchttemperatuur 's nacht tussen stad en landelijk gebied

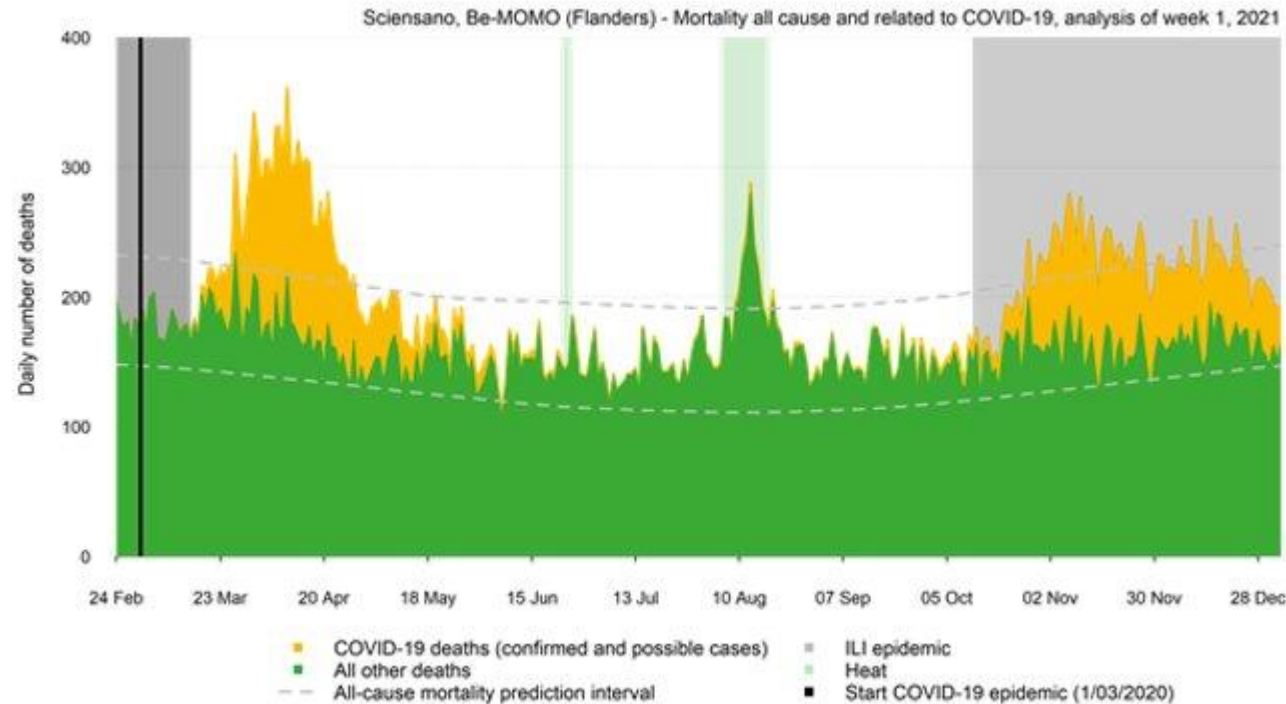
2013

2030

Waarom? Het stedelijk hitte eiland effect.

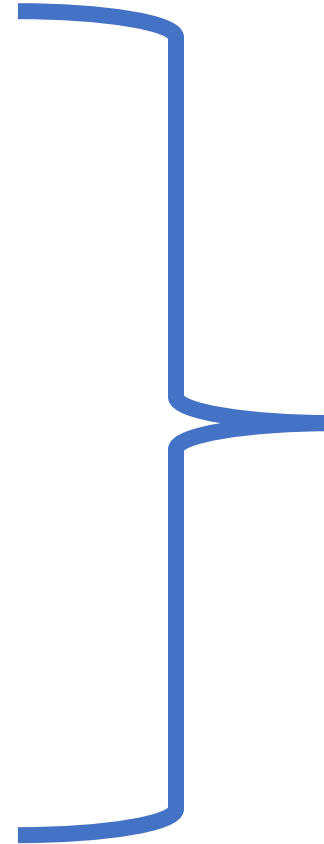
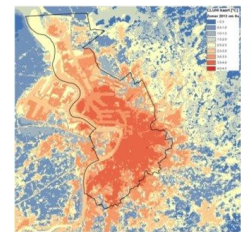
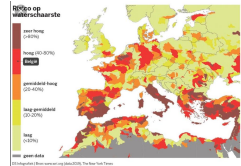
- Gezondheid en welzijn
 - **Méer ziekenhuisopnames en sterfgevallen** (+- 2000 in Vlaanderen in 2021)
 - Vooral - 4jarigen, + 65jarigen en mensen met aandoeningen
 - Oversterfte ~ Covid

- Grotere energievraag (koeling), lagere arbeidsproductie, falen van infrastructuur, ...

Nood aan een visie op circulair water

- Enerzijds
 - Droogte / lage grondwaterpeilen
 - Waterschaarste
- Anderzijds
 - Meer water nodig voor verkoeling

Visie circulair water
21/04/2023

Visie circulair water

- **Spoor 1: Hergebruik van hemelwater**
 - Individuele hemelwaterputten
 - Collectieve hemelwaterputten
- **Spoor 2: Circulaire waternetwerk**
 - Aanspreken van permanente 'laagwaardige' bronnen

Spoor 1: Hergebruik van hemelwater – wegwater infiltreren

Spoor 1: Hergebruik van hemelwater – dakwater hergebruiken

Individuele
hemelwaterput

Hemelwaterput
Groendienst
Neerland

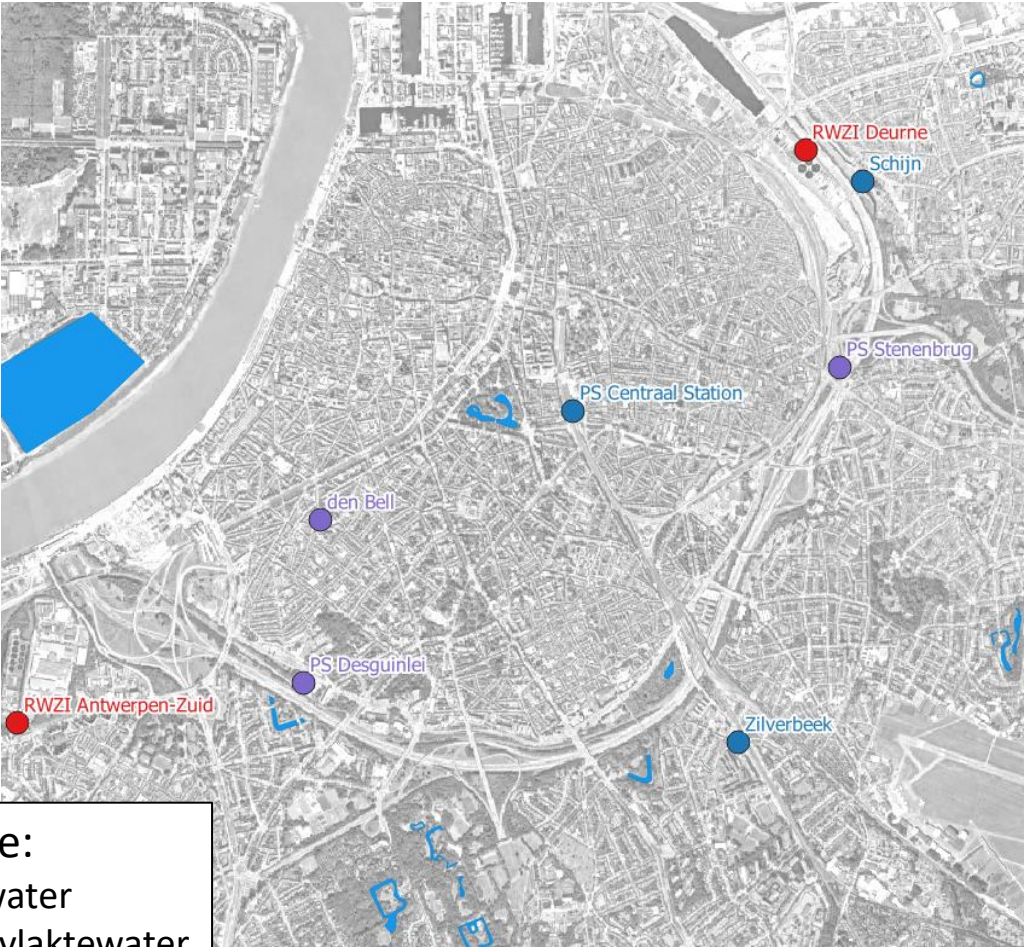

Collectieve Hemelwaterput
Gedempte Zuiderdokken

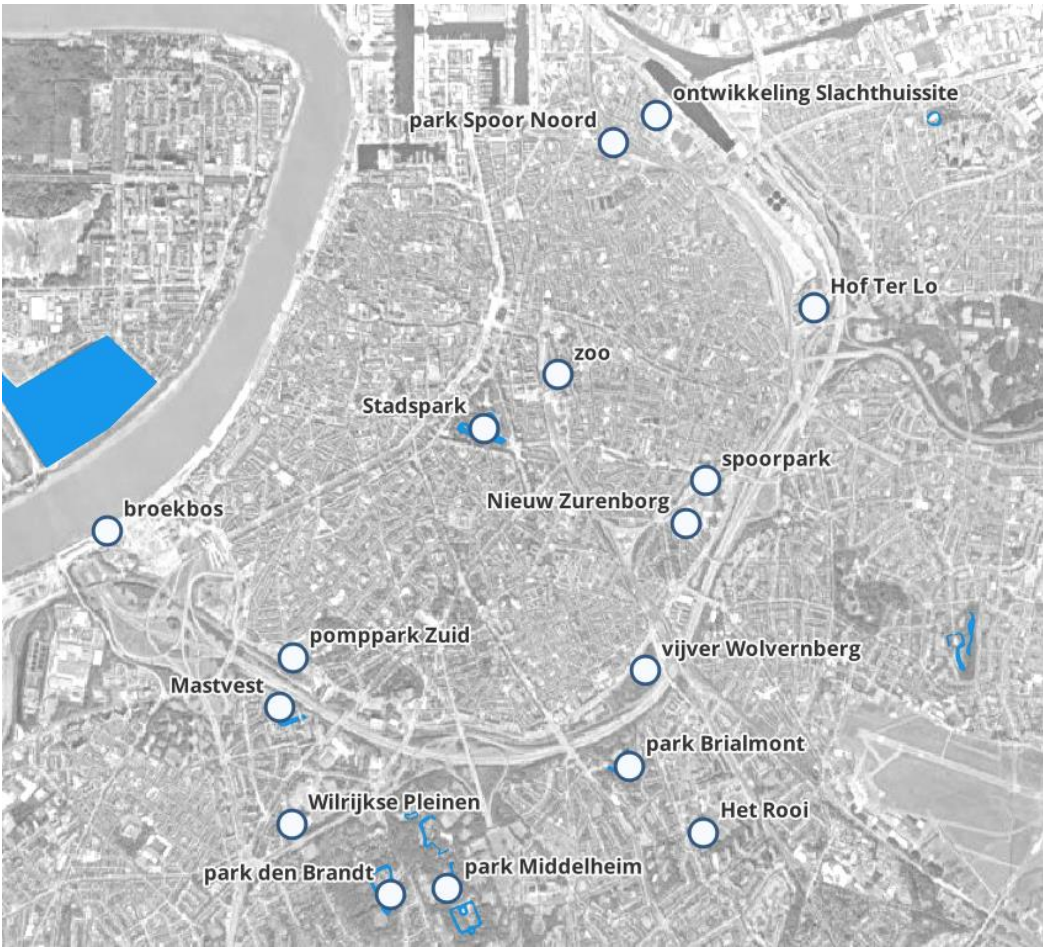
Spoor 2: Circulair waternetwerk

Waterbronnen

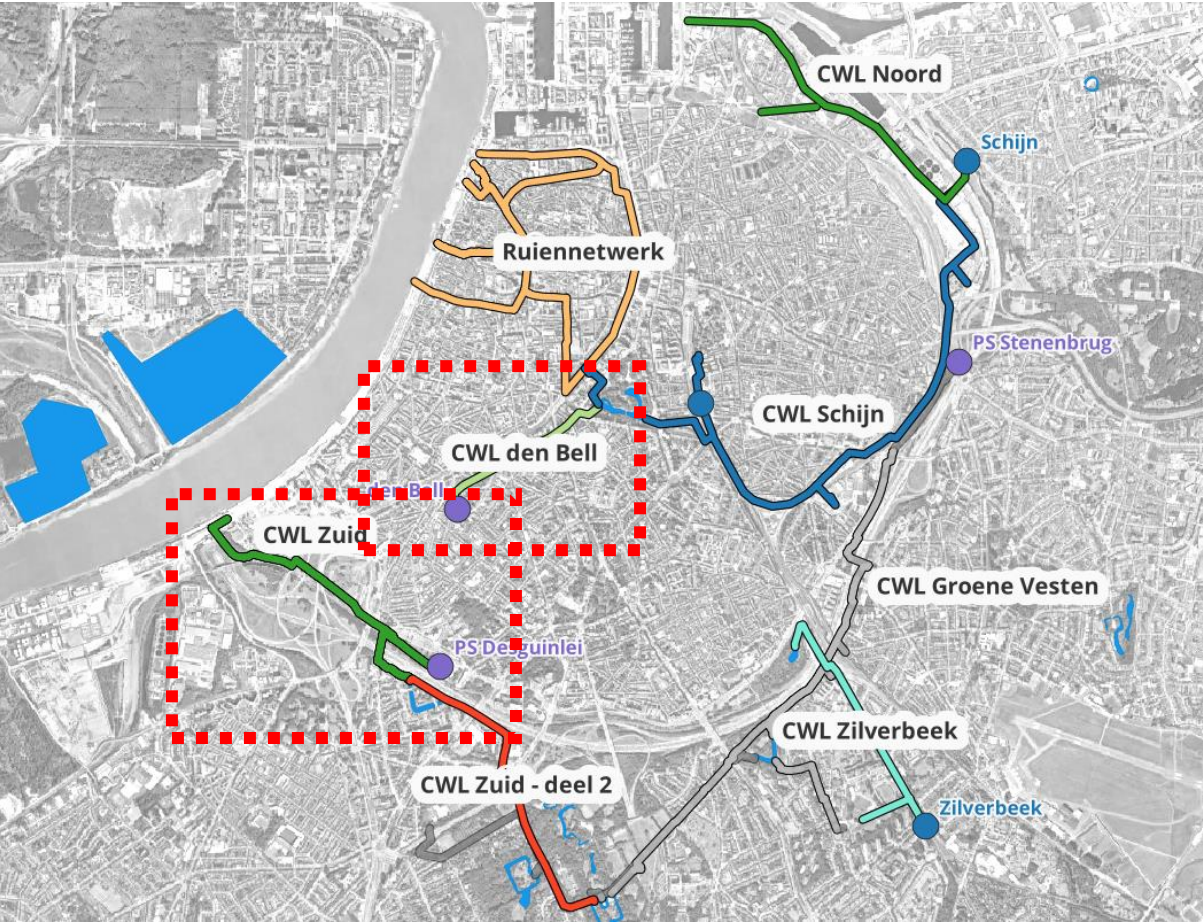
- Legende:**
- afvalwater
 - oppervlaktewater
 - grondwater

Watervragers

Spoor 2: Circulair waternetwerk

Netwerk van circulaire waterleidingen

Mogelijke permanente waterbronnen

Permanente bemalingen

Effluent

Waterlopen zonder 'monding'

Circulaire waterleiding den Bell – wateroverlast in kelders

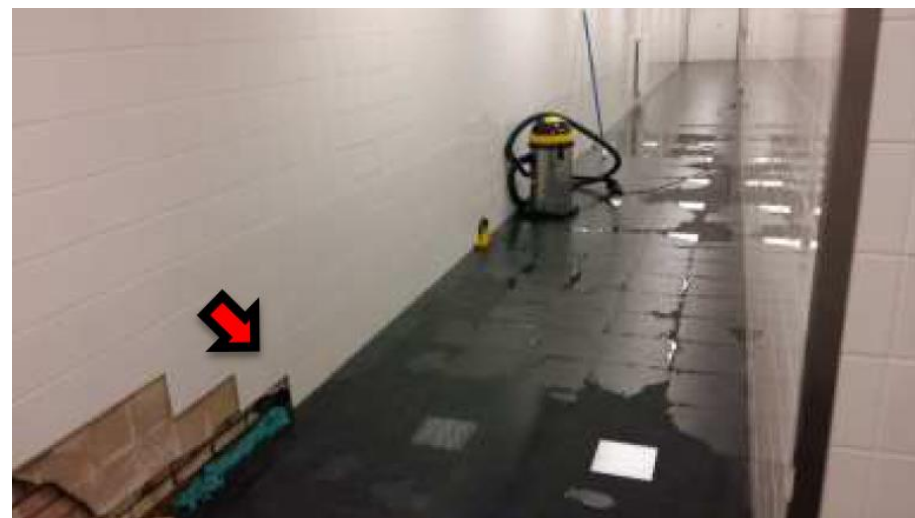
Den Bell – administratief centrum van de stad Antwerpen

Diepwanden zijn niet volledig waterdicht

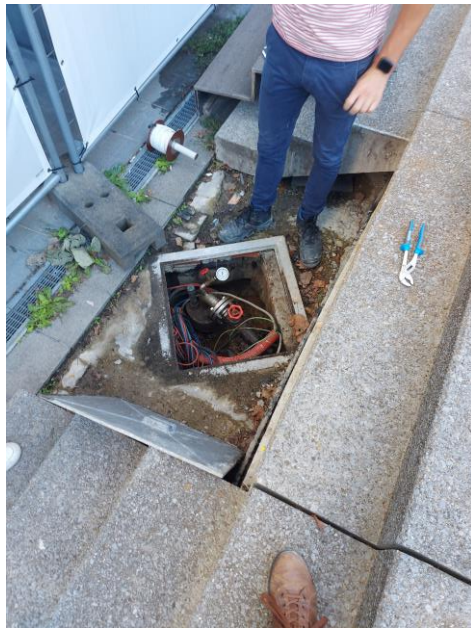
Insijpelend grondwater in de keukenkelder

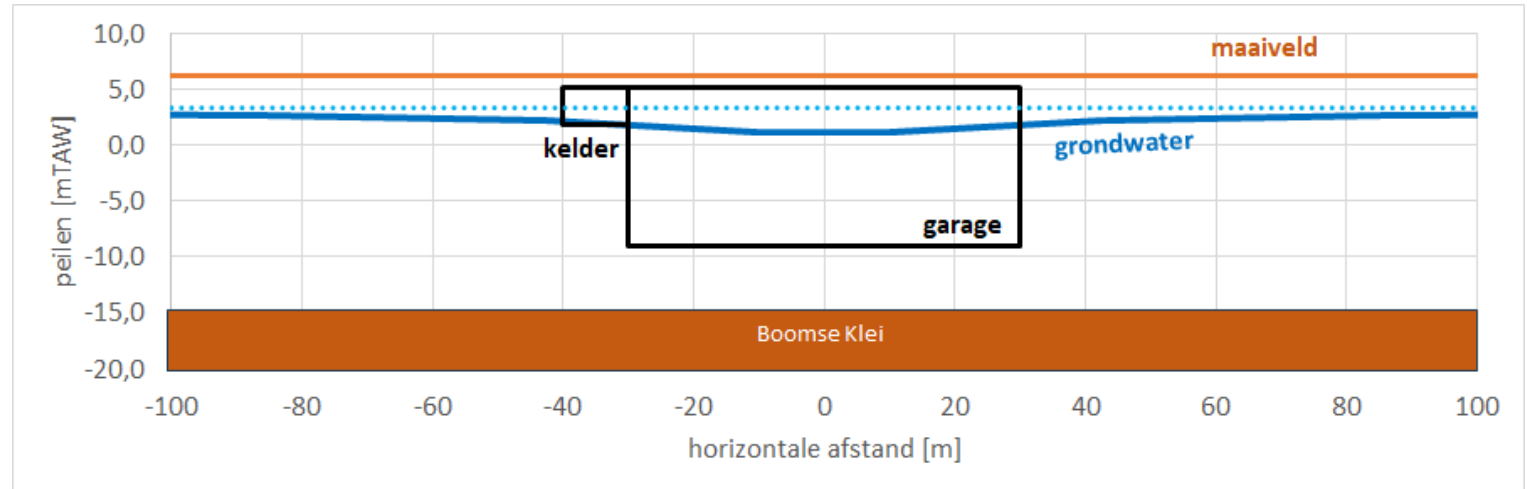
Circulaire Waterleiding Den Bell – permanente bemaling

- Volledig waterdicht maken van garage, kelder technisch niet mogelijk
- Werfbemaling werd omgezet in een permanente bemaling van 13 m³/uur (+- 100 000 m³/jaar)

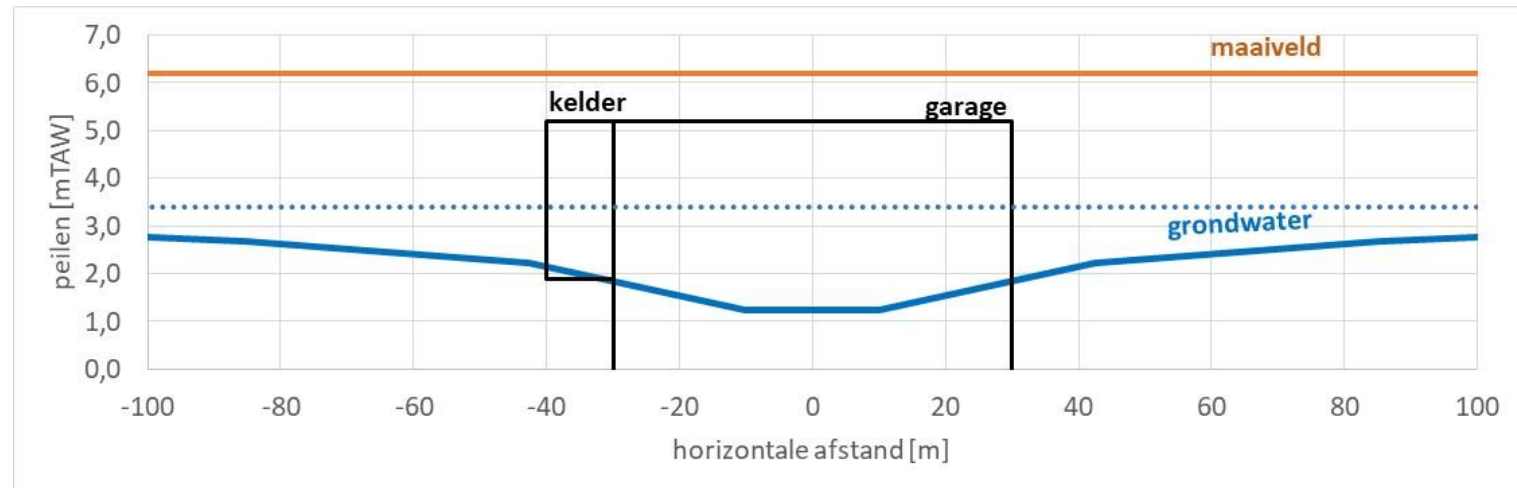
bemalingspompen

dwarsdoorsnede

dwarsdoorsnede - zoom

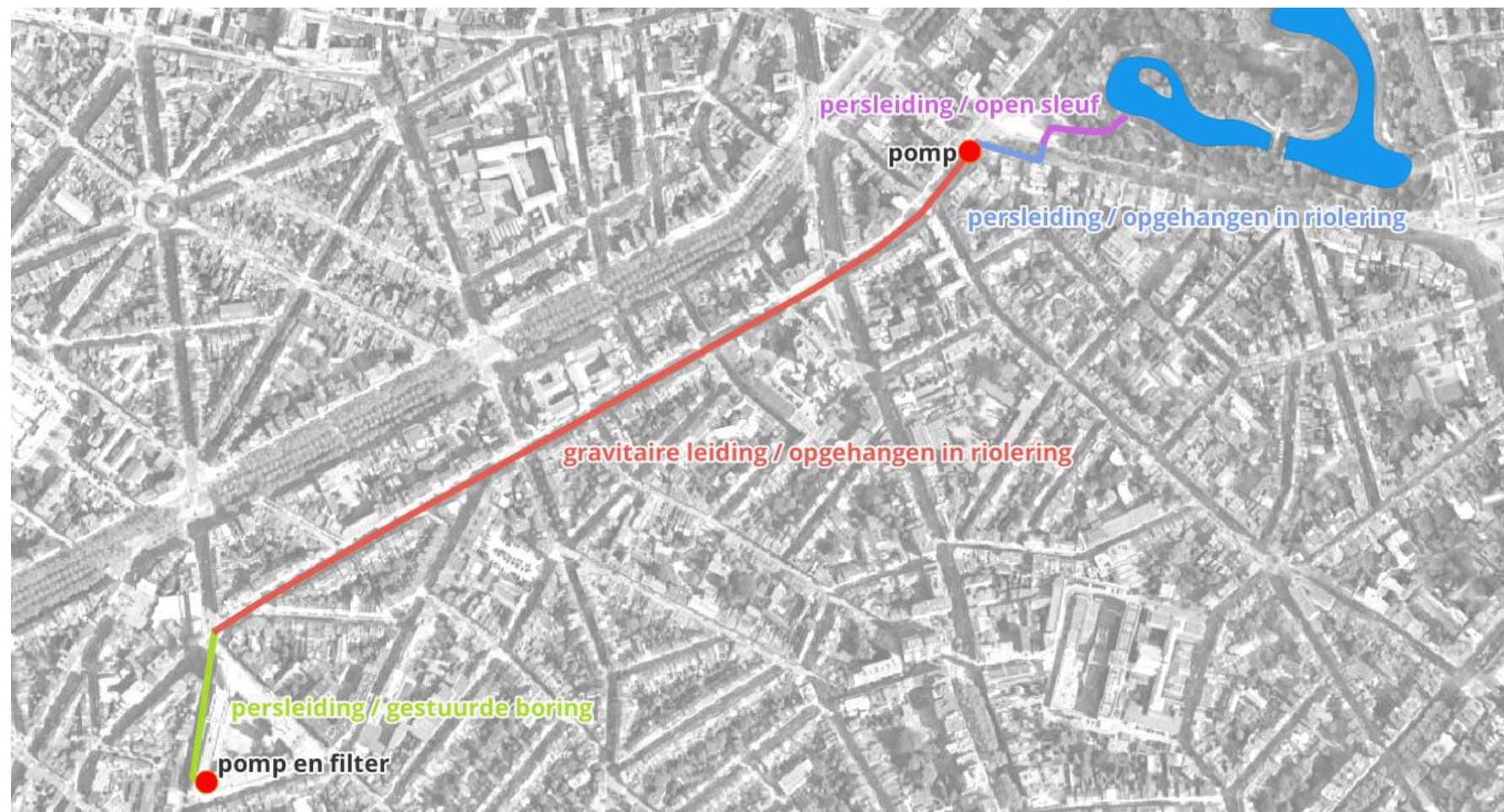

Circulaire waterleiding - Den Bell - Tracé

Totaal **1 400 m** lang.

Zoveel als mogelijk **zonder openbreken** bovengrond:

- Gestuurde boring
- Opgehangen in riolering

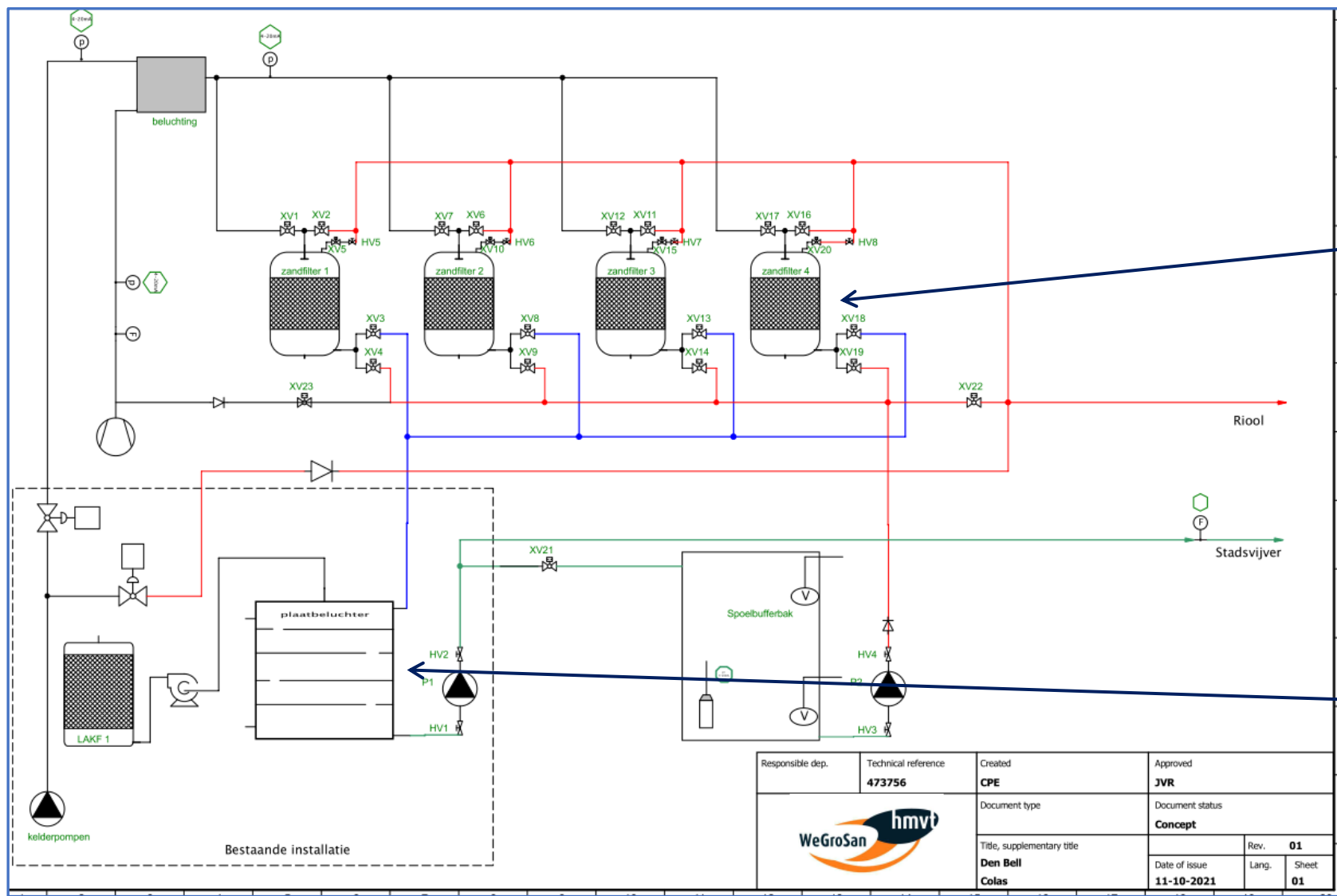

Circulaire waterleiding Den Bell - zuivering

- **waterkwaliteit** volgens milieuvergunningvoorwaarden
- **vis –en vijverkwaliteit** naar stadsparkvijver

- reductie van VOCl's/ ijzer/ mangaan/ sulfaat/ nutriënten (algengroei)
- door middel van **zuiveringsinstallatie** : zandfilter met beluchting
(plaatsing in den Bell)

Circulaire waterleiding Den Bell - zuivering

zandfilter

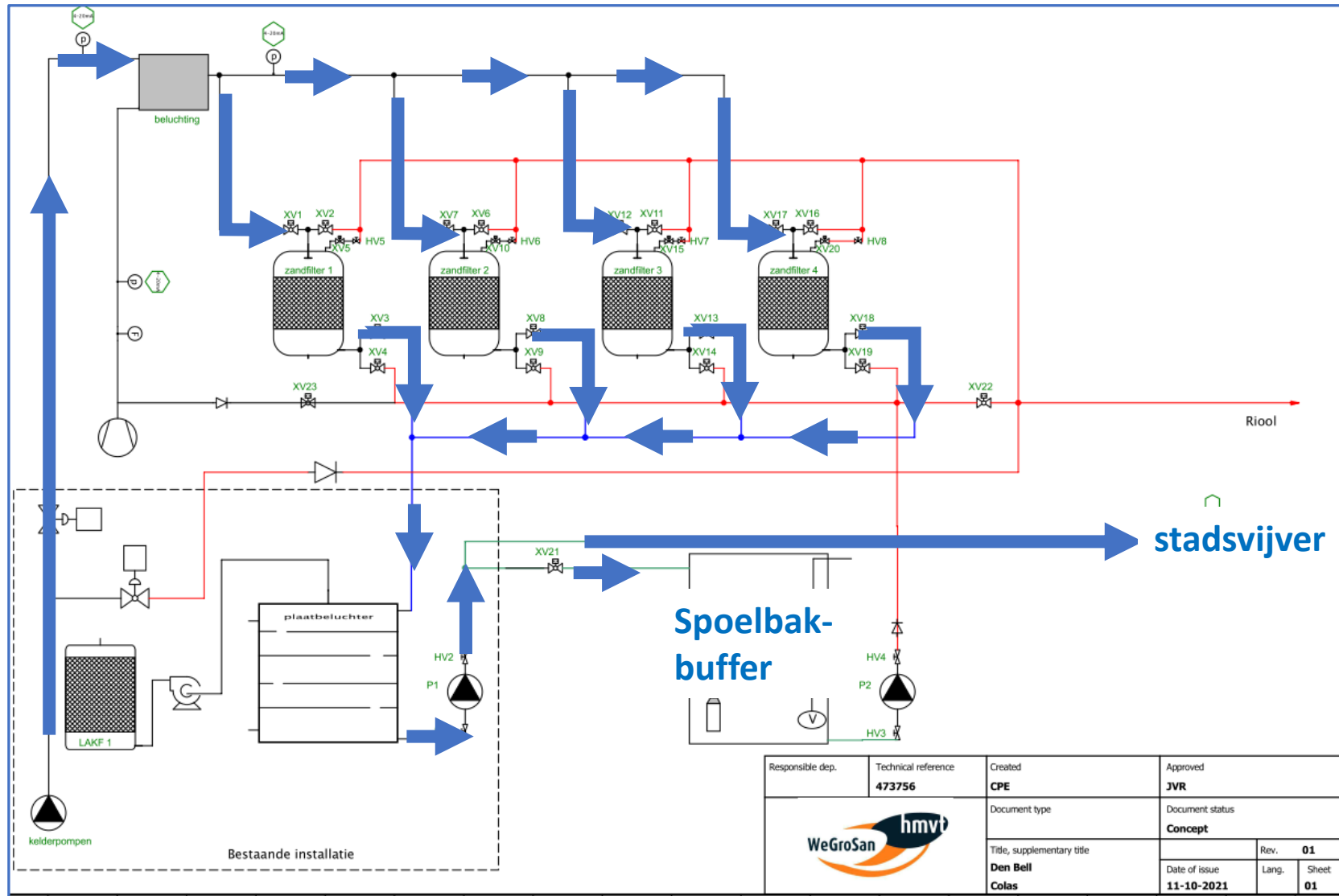

plaatbeluchter

Responsible dep.	Technical reference	Created	Approved
	473756	CPE	JVR
		Document type	Document status
		Concept	Rev. 01
Title, supplementary title		Date of issue	Lang. Sheet
Den Bell		11-10-2021	01
Colas			

Circulaire waterleiding Den Bell – zuivering – normale werking

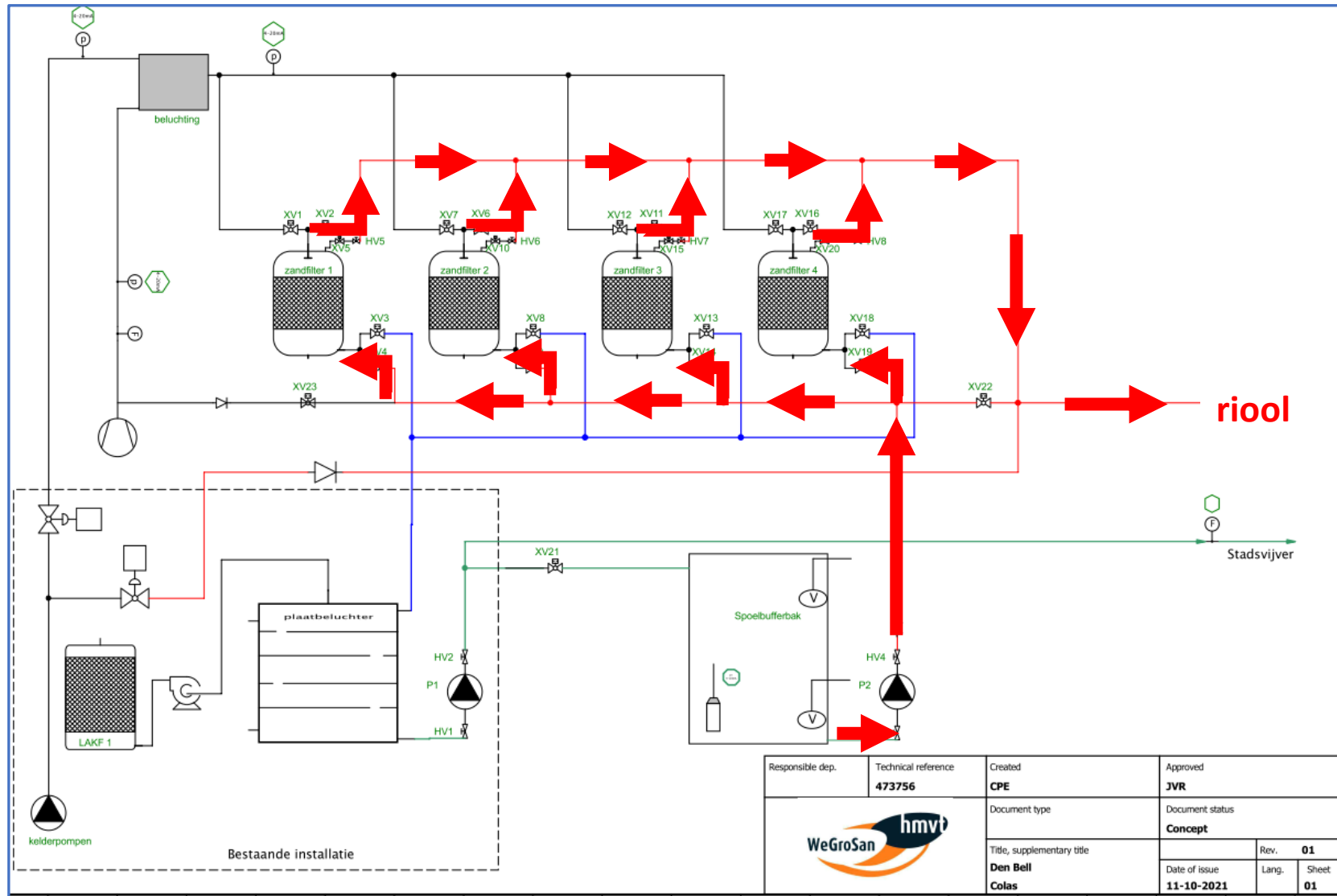
zandfilter

plaatbeluchter

Circulaire waterleiding Den Bell – zuivering - spoeling

zandfilter

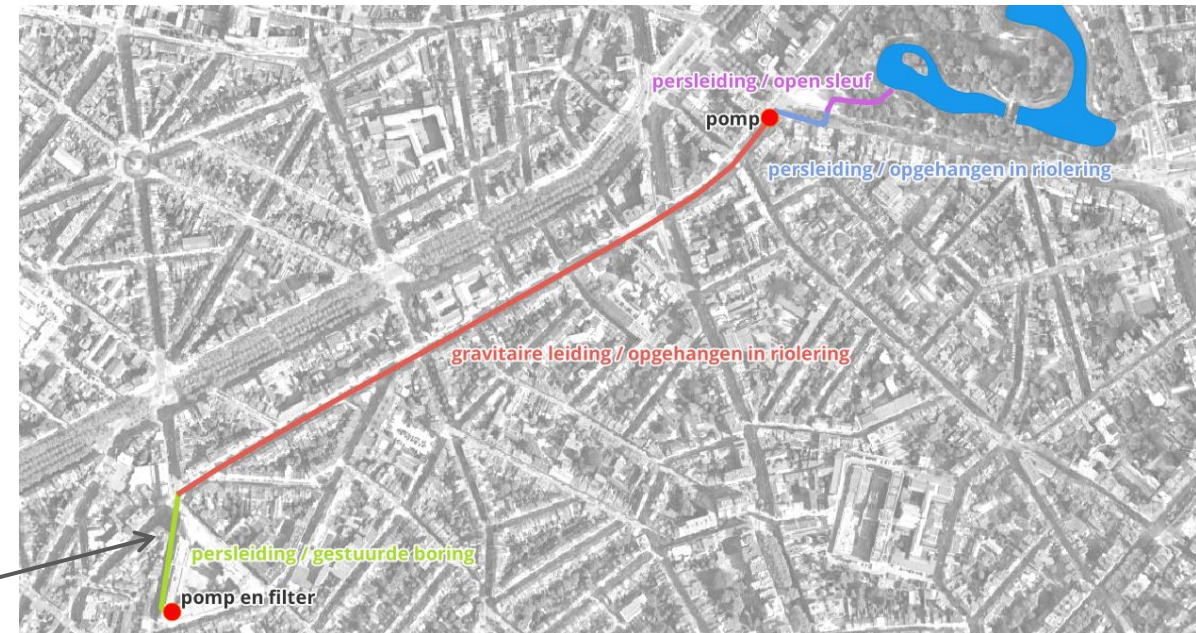
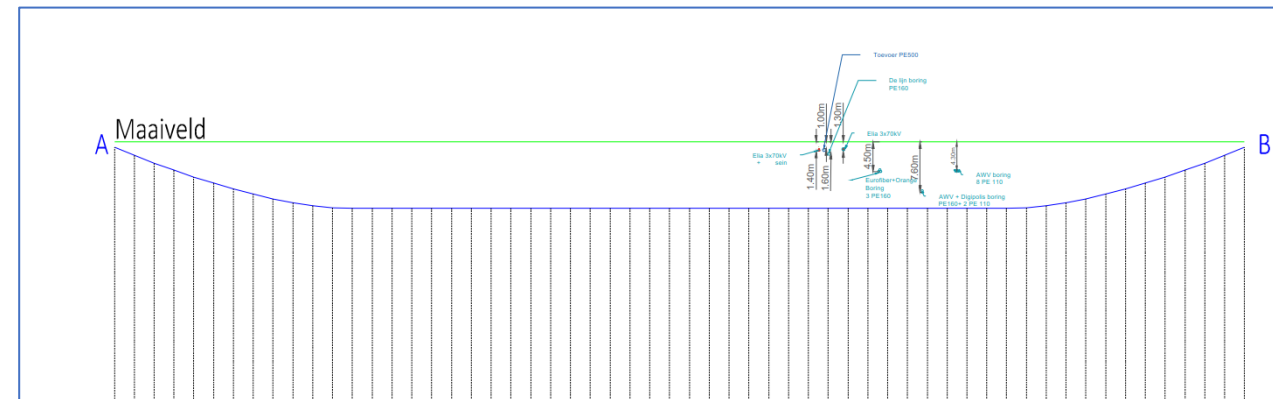
plaatbeluchter

CWL den Bell –persleiding – gestuurde boring

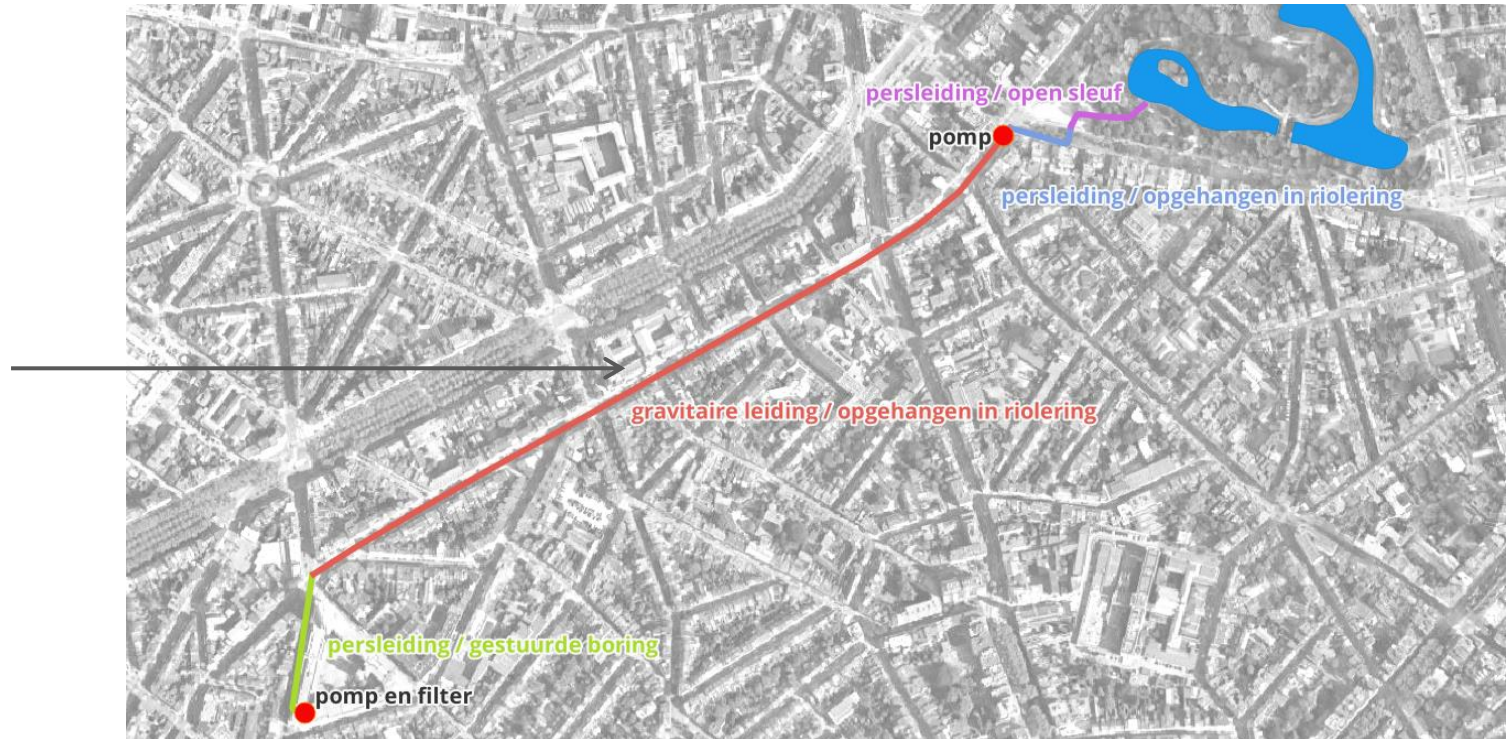
Open sleuf → gestuurde boring
Minder hinder en goedkoper.

- PE buis 125 mm
- 10m diep, 171m lang

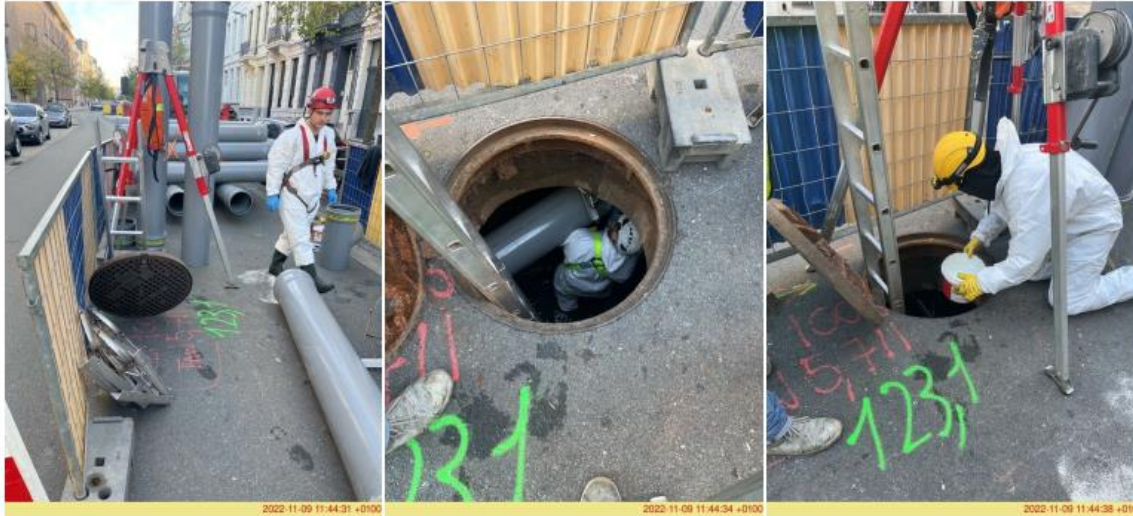
CWL den Bell – gravitaire leiding – opgehangen in de riolering

- PVC 315 mm, SN8, buis opgehangen met inox - beugels
- T.h.v. elk mangat T-stuk → ook aansluiting van omliggende bemalingen mogelijk

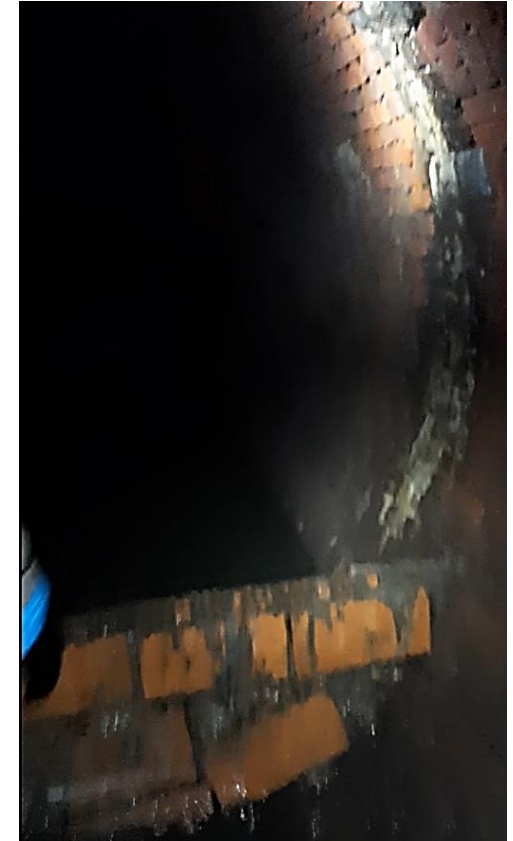

CWL den Bell – gravitaire leiding – opgehangen in de riolering

- Toezicht en ventilatie

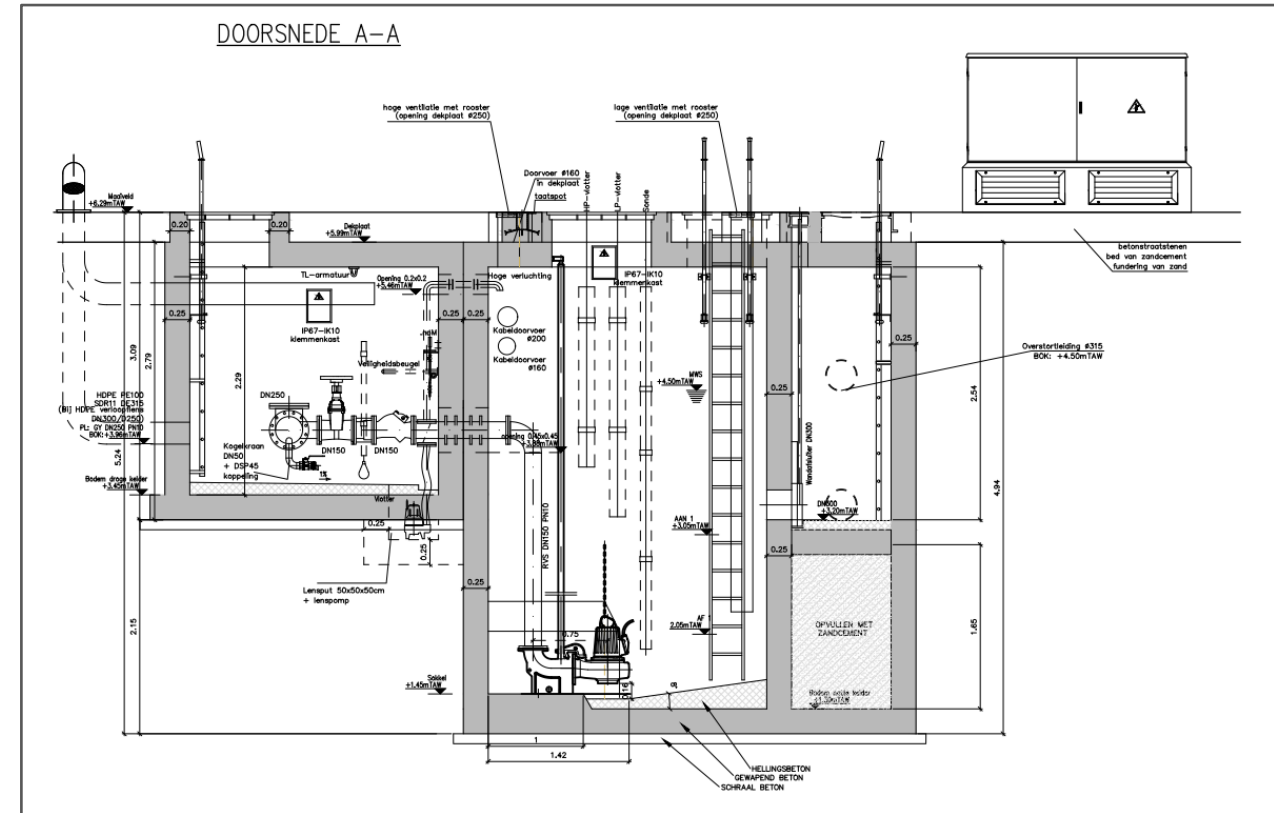

- Stroming in de riolering
 - Werd eerst omgeleid (overstortconstructie met snelbouwsteen – 40 cm en riooldompelpompen 100 m³/uur)
 - maar leidingen op straat / kruispunten
 - Daarna gewerkt op glasvezelrooster
 - → onderbreking van de werf bij grote neerslag

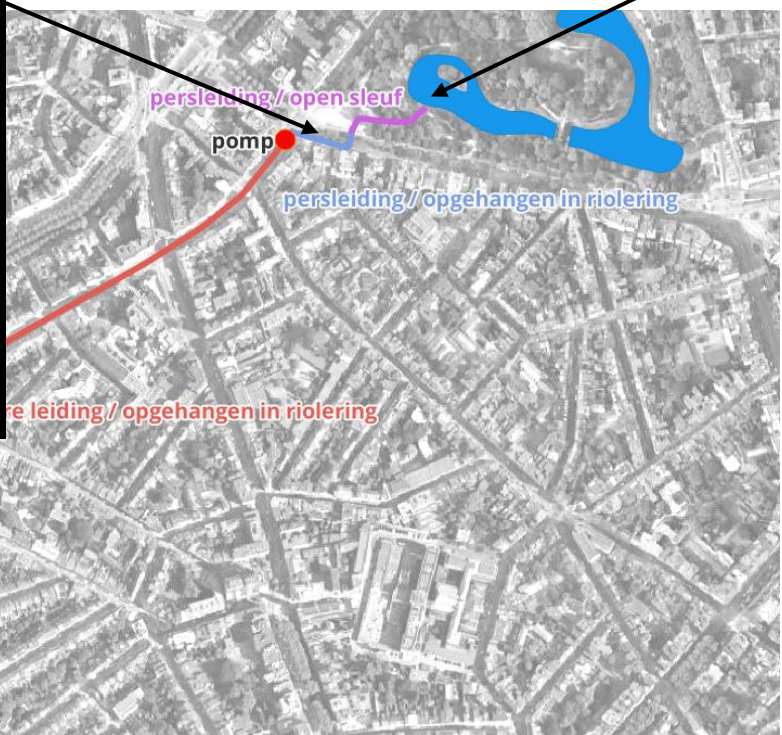

CWL Den Bell – pomp

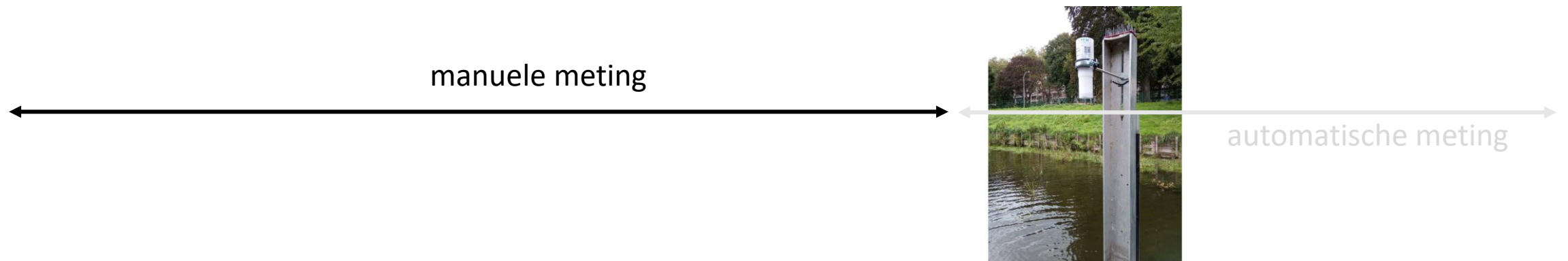
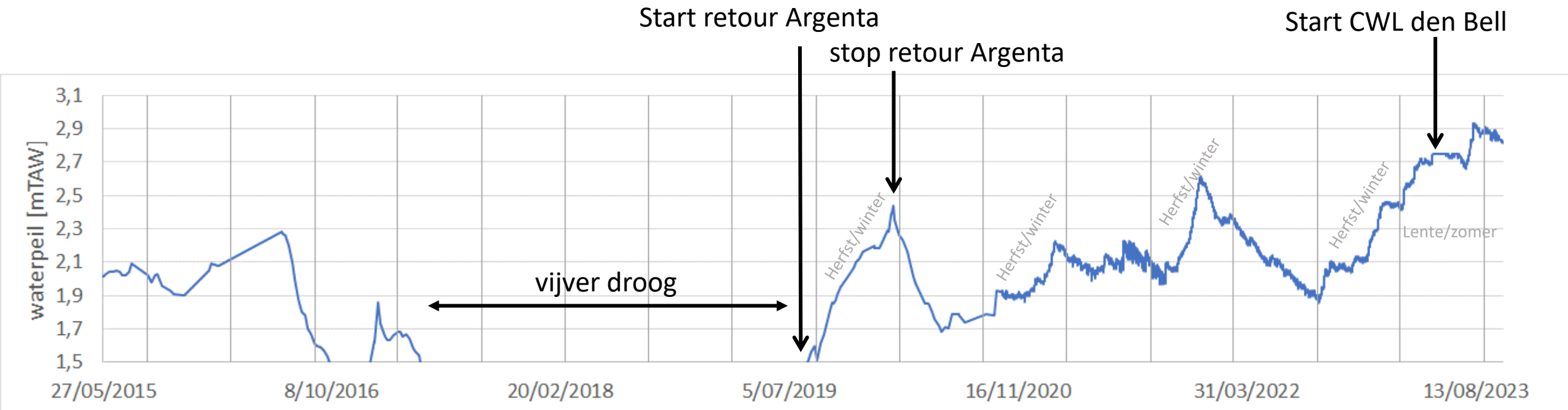
- Pomp in prefab constructie – ondergronds
- Buiten het stadspark = erfgoed
- 2 x 35 l/s

CWL Den Bell – persleiding naar stadspark

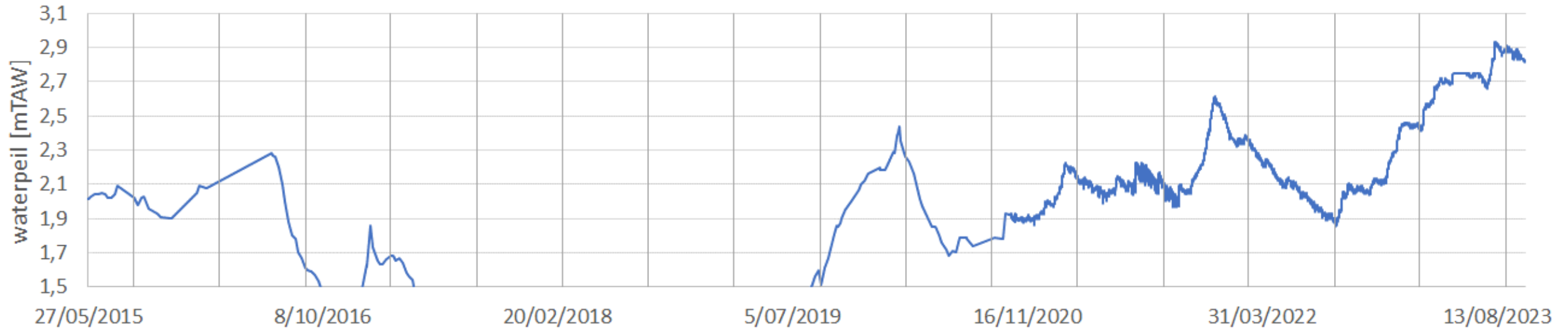

CWL Den Bell – resultaten op de stadsvijver

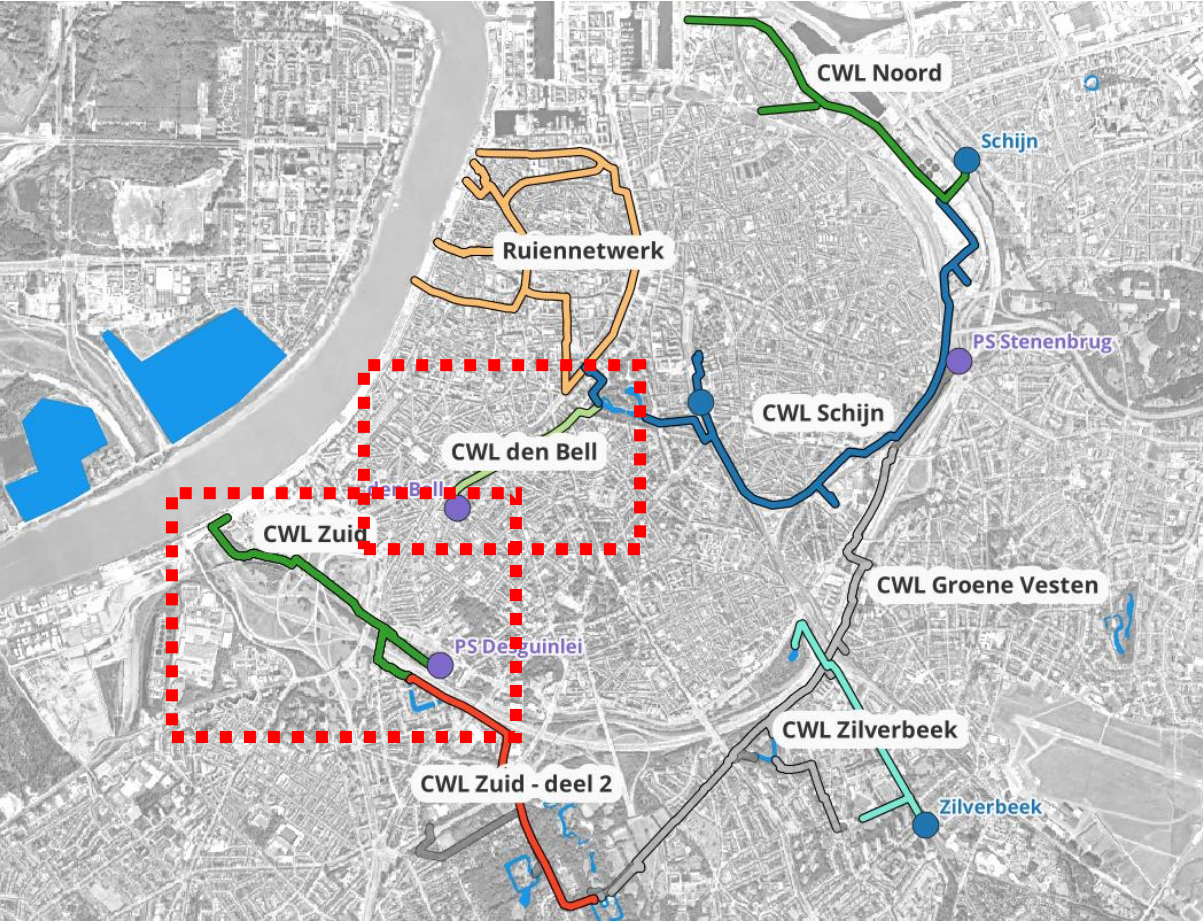
CWL Den Bell – resultaten op de stadsvijver

- Typische daling lente / zomer niet zichtbaar in 2023
- Ook grondwaterpeil zijn aan het stijgen (metingen nog te verwerken)

Spoor 2: Circulair waternetwerk

Netwerk van circulaire waterleidingen

Mogelijke permanente waterbronnen

Permanente bemalingen

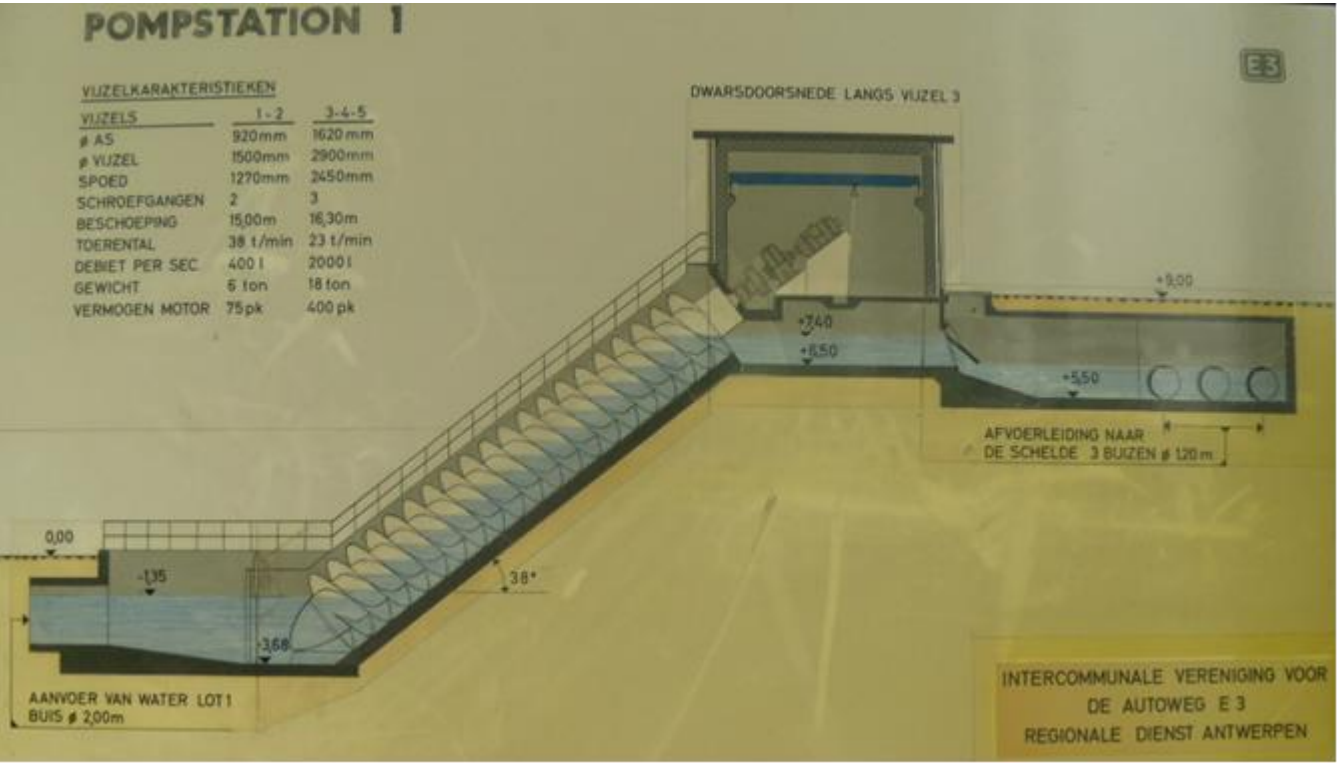
Effluent

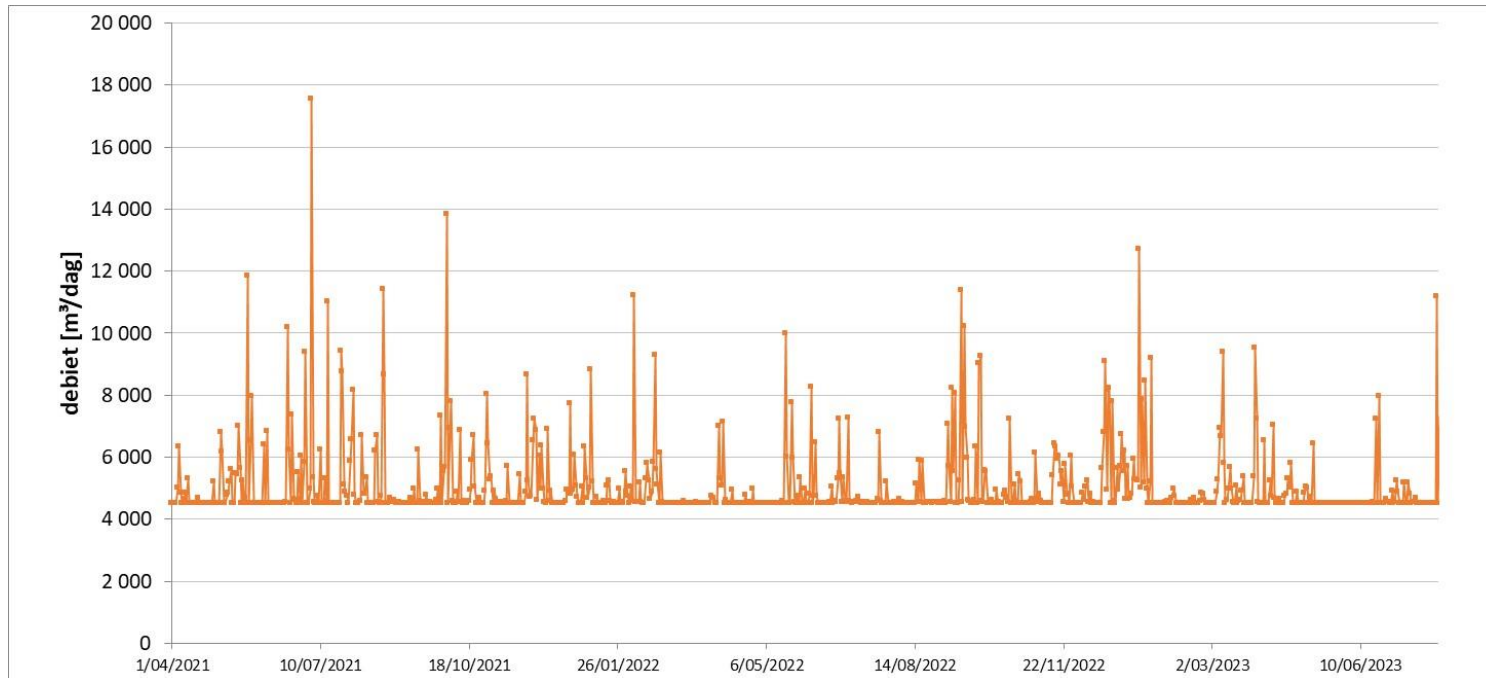
Waterlopen zonder 'monding'

CWL Zuid – bron = pompstation Desguinlei

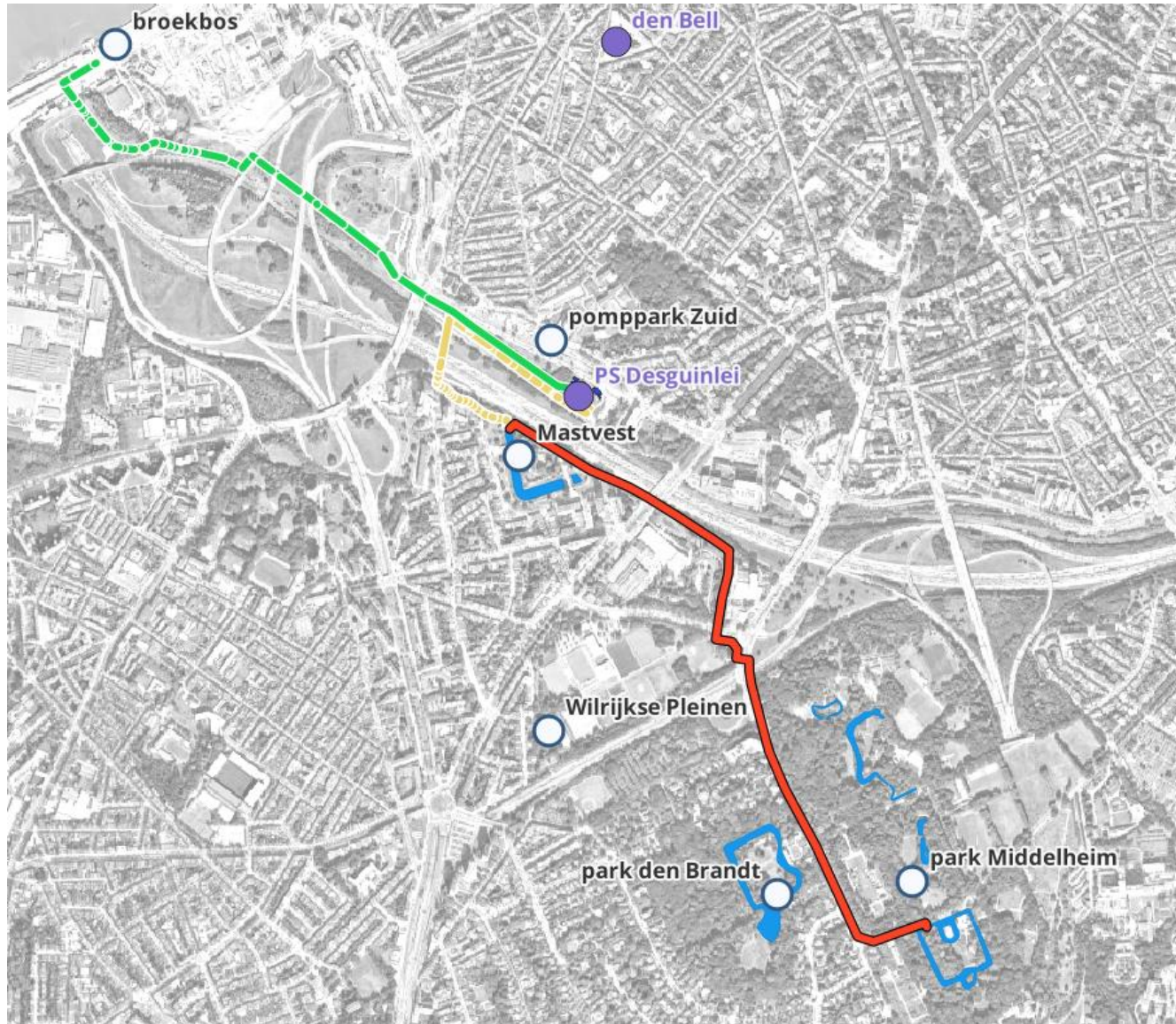

CWL Zuid – bron = pompstation Desguinlei

- 80 à 90% **grondwater**
– 4 500 m³/dag
- 10 à 20% **wegwater**
– pieken tot 15 000 m³/dag

CWL Zuid – watervragers - tracé

Watervraag

	(m ³ /dag)
Pomppark zuid	180
Ringpark zuid	150
Park nieuw zuid (broekbos)	40
Mastvest (vijver+park)	600
Sportpark Kielpark	15
Wilrijkse Pleinen	90
Middelheimparkvijver	500
Den Brandt (enkel de vijver)	1000
Vogelzang (lijnvormig water)	500
Half Maantje (vest)	500
Aftakpunt voor stadsdiensten	65
reserve	350
TOTAAL	3990

Legende:

- bestaande gravitaire afwateringskokers;
- persleiding tussen PS Desguinlei en Mastvest.
- persleiding tussen Mastvest en Middelheim.

CWL Zuid – voeding van een vijver- en nieuw ecosysteem

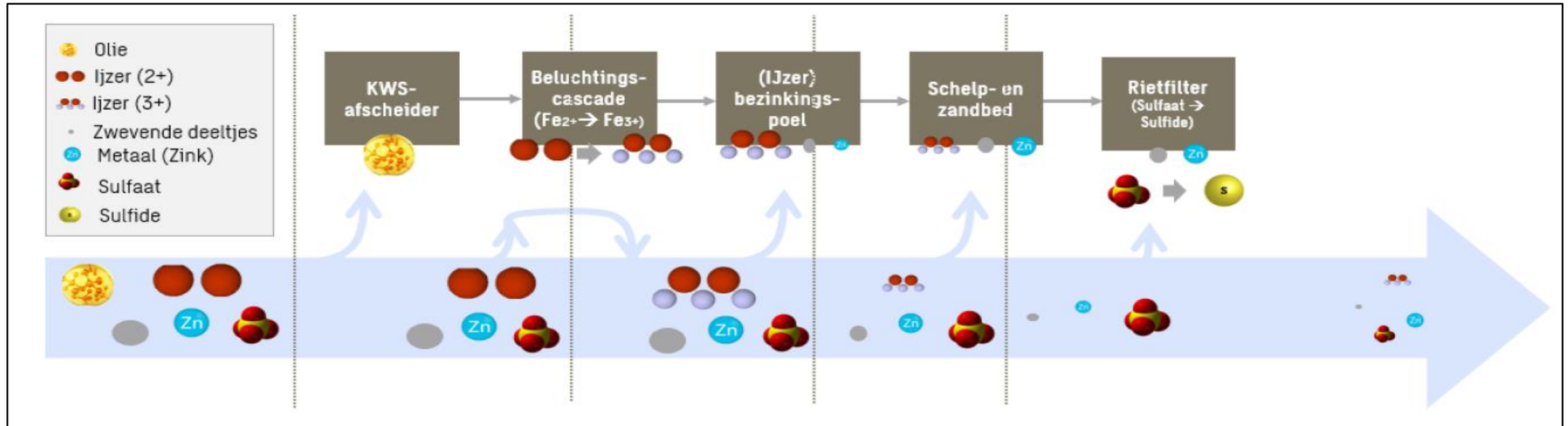

CWL Zuid - Waterkwaliteit

- Staalnames in 2021, 2022, 2023
- Boven de norm: Calcium, sulfaat, Ijzer, Nitriet, Ammonium, Lood, PFAS

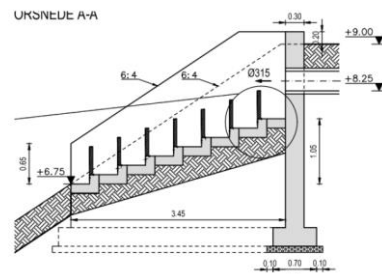
CWL Zuid - zuivering

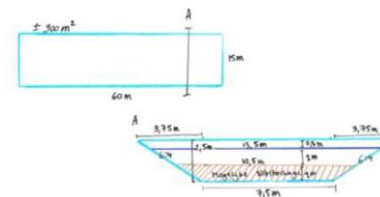
KWS - afscheider

beluchtingscascade

bezinkingspoel

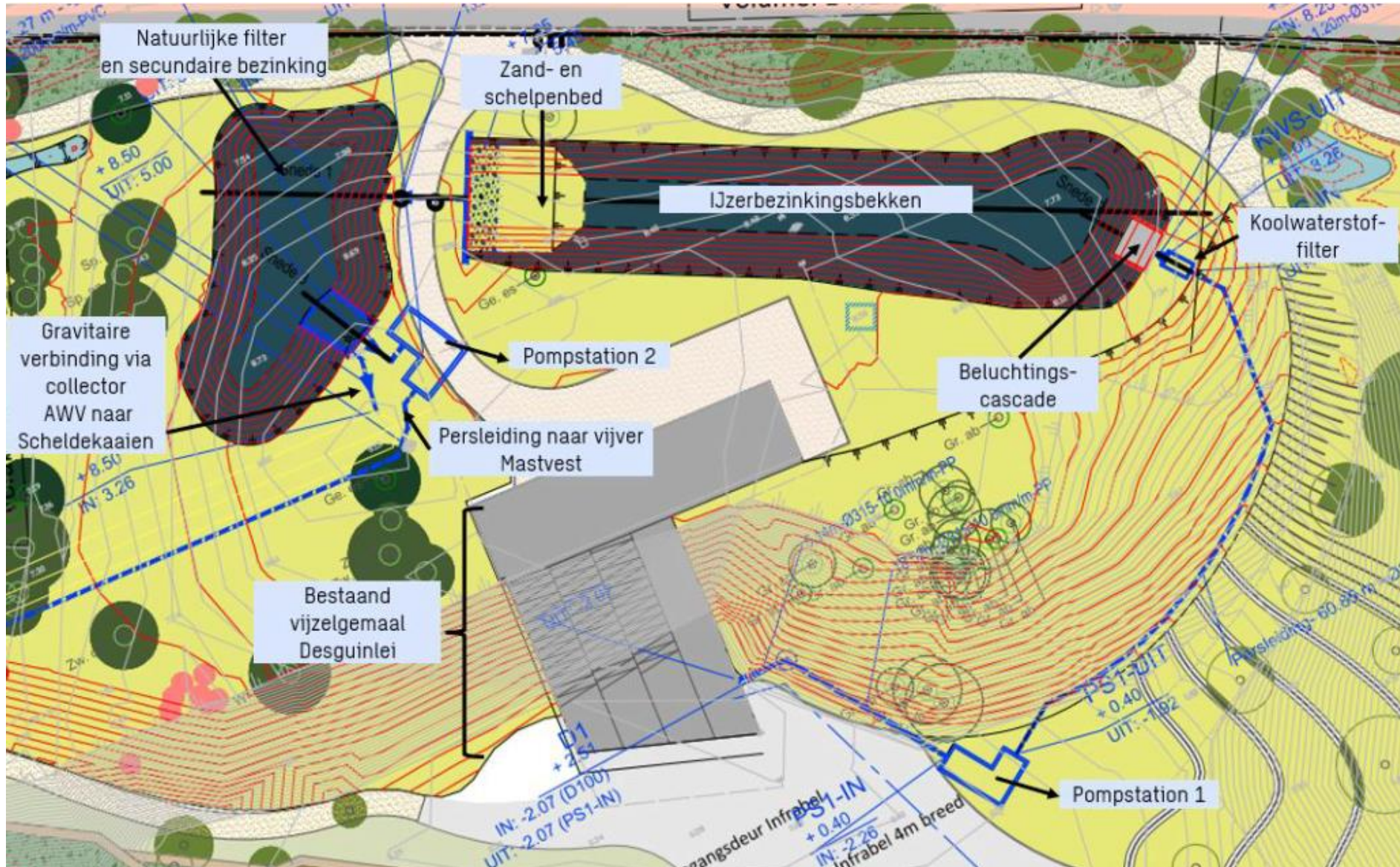
schelp- zandbed

rietfilter

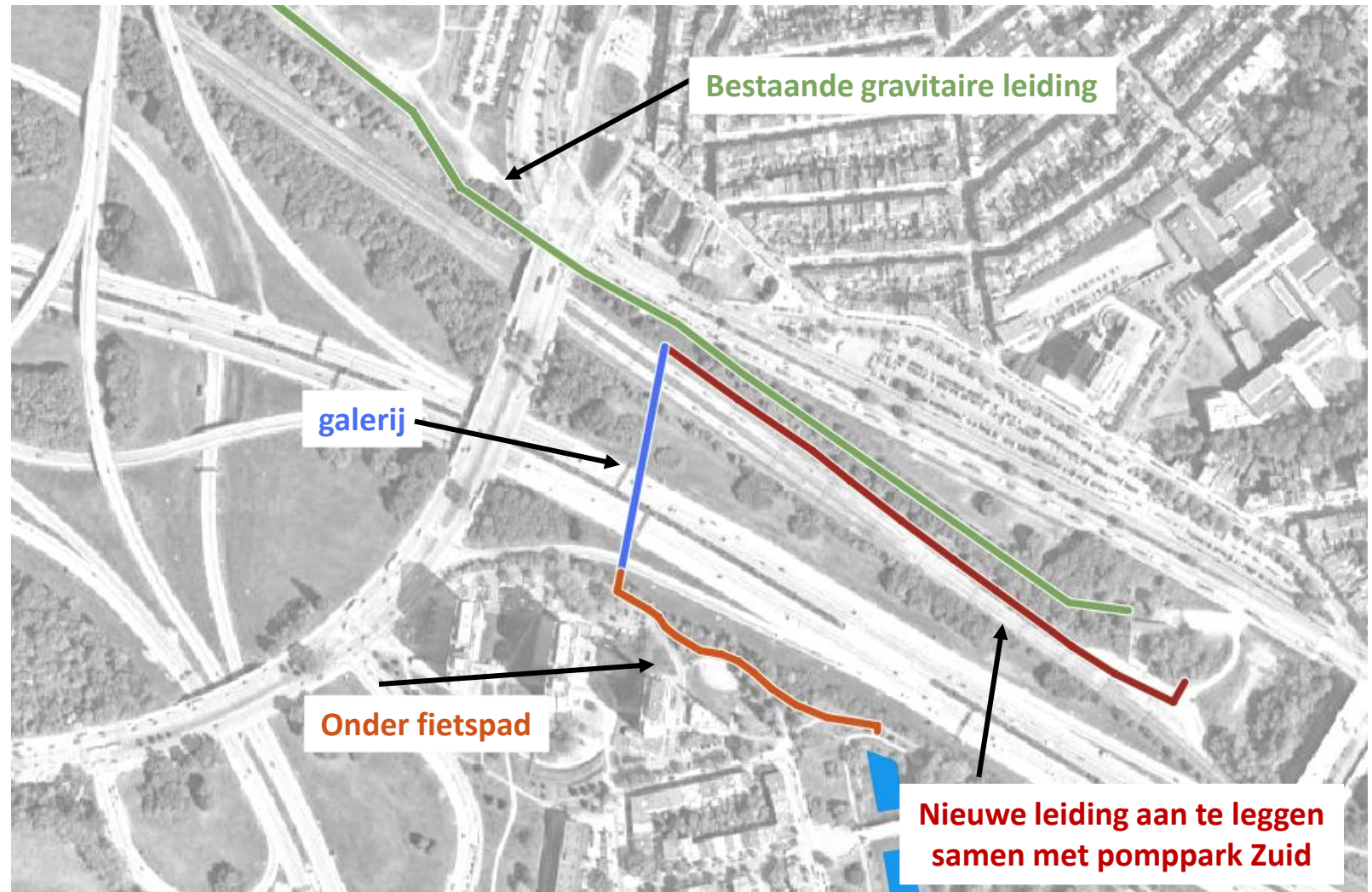
CWL Zuid - zuivering

CWL Zuid - tracé

➔ Hinder bovengronds zo veel mogelijk beperken

Galerij onder de Ring

Circulaire waterleidingen – conclusies

- Zuivering en transport vragen **investerings**
 - Ambitie om de totale kost (CAPEX + OPEX) onder de 1 €/m³ te houden
 - Scope zuivering beperken (verwijderen ijzer, bezinken, beluchten, ...). Water gebruiken bij een kwaliteit zo dicht mogelijk waaraan het zich aandient.
 - Maar hebben ook grote **voordelen**
 - Hogere vijverpeilen (recreatieve waarde, erfgoedwaarde)
 - Gezond stadsgroen → verkoeling voor inwoners en bezoekers
 - Ecologische meerwaarde (cf. Ringpark Groene Vesten)
 - Er zijn ook **uitdagingen**
 - De **waterkwaliteit** is een belangrijk aandachtspunt
 - Voor de stadsparkvijver wordt een piloot opgezet (met UA) rond fyto-remediëring
 - Zuivering nauwgezet opvolgen
 - **Lange leidingen**, dus impact van de werken. Te milderen door: werk met werk te maken, leidingen ophangen in riolen, galerijen, ... onderdoorpersingen, ...
- Deze projecten zijn **piloten** waar we verder uit willen leren.

Dank voor uw aandacht!

